

Modellen in de psychoanalyse (H002087)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 4.0 **Studietijd 120 u**

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2026-2027

A (semester 1) Nederlands Gent hoorcollege
zelfstandig werk

Lesgevers in academiejaar 2026-2027

Vanheule, Stijn PP08 Verantwoordelijk lesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2026-2027

	stptn	aanbodsessie
Bachelor of Science in de psychologie (afstudeerrichting klinische psychologie)	4	A
Bachelor of Arts in de moraalwetenschappen	4	A
Bachelor of Arts in de wijsbegeerte	4	A
Micro-credential Modellen in de psychoanalyse	4	A
Schakelprogramma tot Master of Science in de psychologie (afstudeerrichting klinische psychologie)	4	A
Vorbereidingsprogramma tot Master of Science in de psychologie (afstudeerrichting klinische psychologie)	4	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Psychoanalyse, psychodynamisch kader, onbewuste, drift, overdracht, genot, structuur.

Situering

Dit opleidingsonderdeel maakt deel uit van de vakken die de diverse benaderingsmodellen uit de klinische psychologie belichten (Blok 2) en laat de studenten kennismaken met kernelementen van de psychoanalytische theorie, kliniek en ethiek.

Inhoud

In dit opleidingsonderdeel komen volgende onderwerpen aan bod:

- Subjectieve verdeeldheid in relatie tot psychische representaties, mentalisatie, taal en drift.
- De relatie tussen affect, drift, genot, Ik en subject.
- Het statuut en de klinische manifestatie van het onbewuste in relatie tot subjectiviteit.
- De fundamentele verbondenheid tussen subject en Ander in de subjectwording, met bijzondere aandacht voor de rol van gezin, liefde en cultuur.
- Het statuut van het symptoom, acting-out, passage-à-l'acte en het elementair fenomeen.
- Neurose, psychose en perversie als klinische structuren.
- Therapeutische processen, met bijzondere aandacht voor het spreken, de overdracht en de act.

Begincompetenties

Dit opleidingsonderdeel bouwt verder op bepaalde eindcompetenties van Cultuur- en maatschappijkritiek.

Eindcompetenties

1 Klinisch en theoretisch inzicht hebben in de volgende psychoanalytische (Goedgekeurd)

kernbegrippen: de triade Reëel, Symbolisch en Imaginair; drift/genot; ego/ik; subject; verdeeldheid; structuur; onbewuste; ander en Ander; psychose en neurose; symptoom en elementair fenomeen; taal en spreken; de act; overdracht.

- 2 Inzicht hebben in de historische evolutie van het psychoanalytisch denken en in de koppeling met maatschappelijke en culturele evoluties.
- 3 Inzien dat de psychoanalyse werkt vanuit een casusgerichte focus en het spreken als referentiepunt neemt voor diagnostiek en interventies.

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via examencontract is open

Didactische werkvormen

Werkcollege, Hoorcollege, Zelfstandig werk

Studiemateriaal

Type: Syllabus

Naam: lesnotities en slides

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Beschikbaar op Ufora : Ja

Type: Andere

Naam: Twee romans die te lezen zijn in functie van de responsie colleges

Richtprijs: € 40

Optioneel: nee

Bijkomende info: Han Kang: De vegetariër (ISBN: 9789038801858) --> 20 euro in paperback; 7,5 euro als e-boek

Jeroen Brouwers: Bezonken rood (EAN: 9789025459024) --> 20 euro in paperback; 10 euro als e-boek

Referenties

Nobus, D. (1998). Key Concepts of Lacanian Psychoanalysis. London: Rebus Press.

Solms, M. & Panksepp, J. (2012). The 'Id' knows more than the 'Ego' admits: neuropsychanalytica land primal consciousness perspectives on the interface between affective and cognitive neuroscience. *Brain Science*, 2, 147-175.

Vanheule, S. (2013). Psychose anders bekeken - over het werk van Jacques Lacan. Leuven: Lannoo Campus.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Voor de niet-periode gebonden evaluatie schrijven de studenten op een afgesproken moment een kort essay aan de hand van een syllabus met zelfstandig door te nemen teksten.

Eindscoreberekening

De periodegebonden evaluatie telt mee voor 75% en de niet-periodegebonden evaluatie voor 25%.

Wanneer men niet deelneemt aan de evaluatie van één of meer onderdelen kan men niet meer slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel en wordt het

eindcijfer teruggebracht tot het hoogste niet-delibereerbare cijfer (7/20) indien het eindcijfer hoger ligt.

Om te slagen voor het opleidingsonderdeel moet het eindcijfer minstens 10/20 zijn en moet op alle onderdelen van de evaluatie minstens het equivalent van 8/20 worden behaald. Indien het eindcijfer toch een cijfer van 10 of meer op 20 zou zijn, wordt dit teruggebracht tot het hoogste niet-geslaagd cijfer (nl. 9/20).

Indien voor minstens één onderdeel van de evaluatie minder dan 8/20 werd behaald, kan men niet gedelibereerd worden voor het geheel van het opleidingsonderdeel. Indien de eindscore toch een cijfer van 8 of meer op 20 zou zijn, wordt dit teruggebracht tot het hoogste niet-gedelibereerd cijfer (nl. 7/20). Deelresultaten waarop de student minstens de helft van de punten verworven heeft, kunnen overgedragen worden naar een volgende examenperiode binnen hetzelfde academiejaar. Deelresultaten worden nooit afgerond.